

Húseigendatrygging

Skilmáli E-7

Húseigendatrygging er samansett af þremur váttryggingum; húseigendatryggingu, ábyrgðatryggingu húseiganda og réttaraðstoðartryggingu. Um váttrygginguna gilda váttryggingaskírteinið ásamt áritun og sérskilmálum, skilmálar þessir, almennir skilmálar félagsins nr. AS-1 og ákvæði laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004. Ákvæði í almennum skilmálum félagsins nr. AS-1 ganga framur ákvæðum þessa skilmála ef ekki er fullt samræmi þar á milli.

Efnisyfirlit:

1. Almenn ákvæði
2. Húseigendatrygging
 - a. Vatnstjónstrygging
 - b. Skýfalls- og asahlákuþrygging
 - c. Frostsprunguþrygging
 - d. Innbrotstrygging
 - e. Sótfallstrygging
 - f. Snjóþungatrygging
 - g. Fok- og óveðurstrygging
 - h. Húsaleiguþrygging
 - i. Brot- og hrunstrygging
 - j. Glerþrygging
 - k. Ákvörðun bóta
3. Ábyrgðartrygging húseigenda
4. Réttaraðstoðartrygging

Í skilmálanum merkir hugtakið “félagið” Vörður tryggingar hf.

Váttryggður: Þinglýstur eigandi húseignarinnar. Váttryggingin er ekki til hagsbóta fyrir aðra aðila, svo sem rétthafa að þinglýstum eignarrétti, veðrétti eða öðrum þinglýstum tryggingarréttindum í eigninni.

Húseign: Húseign og almennt fylgifé hennar. Við það skal miðað að húseign séu þau verðmæti sem tiltekin eru í brunabótamati húseignarinnar auk fasttengdra hleðslustöðva fyrir rafmagnsbíla. Girðingar, pallar, stéttir, fánastangir og önnur sambærileg verðmæti fyrir utan útveggi teljast ekki til húseignar í skilningi þessa skilmála nema þau séu hluti af brunabótamati húseignar eða um það sé sérstaklega samið og þess getið áváttryggingarskírteini.

Váttryggingarfjárhæð: Váttryggingarfjárhæð er miðuð við brunabótamat húseignar eða húseignarhluta og nemur fjárhæð þeirri er kemur fram á váttryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun. Í tjónstílfelli ber váttryggður í eigin áhættu þá fjárhæð er kemur fram á váttryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun.

Bótasvið tryggingarinnar er tæmandi talið í skilmála þessum. Ef váttryggingartaki eða váttryggður verður fyrir tjóni eða óhappi sem ekki telst bótaskyldt samkvæmt ákvæðum skilmálans þá nær váttryggingin ekki yfir slíkt tjón.

1. kafli. Almenn ákvæði

- 1. gr. Hvar gildir tryggingin?**
Vátryggingin gildir eingöngu vegna húseigna á Íslandi.
- 2. gr. Takmarkanir eða varúðarreglur**
Vátryggðum ber að fara eftir þeim varúðarreglum sem félagið setur í skilmála þessum eða á vátryggingarskírteini. Misbrestur á því getur leitt til skerðingar eða brottfalls bótaábyrgðar skv. 26. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004.
- 3. gr. Vísitala**
Vátryggingarfjárhæðir og fjárhæðir sjálfsábyrgða í þessari vátryggingu fylgja þróun verðlags í landinu og breytast þessar fjárhæðir því samkvæmt vísitölu neysluverðs við hverja endurnýjun þessarar vátryggingar.
- 4. gr. Samsömun**
Félaginu er heimilt að bera fyrir sig að maki eða sambúðarmaki vátryggingartaka/vátryggðs hafi brotið gegn ákvæðum vátryggingarinnar skv. reglu b-liðar 2. mgr. 29. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004.
- Sé vátrygging þessi notuð í atvinnurekstri getur félagið borið fyrir sig háttsemi starfsmanna vátryggðs.
- 5. gr. Eigendaskipti**
Ef eigendaskipti verða að vátryggðri húseign fellur vátryggingin úr gildi þegar eigendaskipti hafa átt sér stað. Félagið er þrátt fyrir þetta ábyrgt ef vátryggingaratburður verður innan 14 daga frá eigendaskiptum ef hinn nýi aðili hefur ekki sjálfur tekið vátryggingu.

2. kafli. Húseigendatrygging

a. Vatnstjónstyggning

- 6. gr. Hvað bætir tryggingin?**
Vátryggingin bætir skemmdir á vátryggðri húseign af völdum:
- vökva, sem á upptök sín innan veggja hússins, og stafar eingöngu af ófyrirsjáanlegum, skyndilegum og óvæntum leka úr vatnsleiðslum, hitakerfi eða frárennslislögnum þess. Vátryggingin greiðir kostnað við uppbot og rask sem óhjákvæmilega fylgir því að stöðva leka, svo og frágang að nýju vegna slíkra aðgerða, þannig að húseignin sé í sama og ekki verra ástandi en hún var fyrir tjónið.
 - vatns sem streymir óvænt og skyndilega úr hreinlætistækjum, kælikápum, frystikistum, vatnsrúmunum og fiskabúrum vegna mistaka eða bilana.
- 7. gr. Tryggingin bætir ekki:**
- tjón vegna vatns sem þrýstist upp úr skolp- eða frárennslisleiðslum eða ef skolpleiðslur geta skyndilega ekki flutt allt það vatn sem berst en þó með þeirri undantekningu að slíkt er bótaskyldt ef leiðsla stíflast eða springur innanhúss.
 - tjón af völdum leka úr skolp- eða frárennslisleiðslum í grunni hinnar vátryggðu húseignar, sem rekja má til missigs, eðlilegs slits eða tæringar og tjón vegna sigs á grunni húseignarinnar, s.s. vegna útskolunar á jarðvegi.
 - tjón á þeim hlut er veldur tjónsatviki vegna vökvaútstreymis, s.s. rör (miðstöðvar-, vatns- eða frárennslisrör), ofnar eða tæki.
 - tjón sem hlýst af langvarandi raka eða vatnsleka og tjón vegna myglu eða sveppagróðurs þrátt fyrir að það teljist vera afleiðing bótaskylds tjónsatburðar.
 - tjón vegna leka sem á upptök sín utan við útveggi húss eða undir botnplötu þess.
 - kostnað við uppbot og rask að öðru leyti en því að stöðva leka.
- 8. gr. Varúðarregla:** Það er skilyrði fyrir bótageiðslu að í óupphituðum húsum sé lokað fyrir vatnsaðstreymi og að vatnslögn ásamt viðtengdum tækjum sé tæmd þegar hætta er á frosti.

b. Skýfalls- og asahlákutrygging

9. gr. Hvað bætir tryggingin?

Vátryggingin bætir tjón á hinu vátryggða af völdum yfirborðsvatns sem orsakast af skyndilegu úrhelli eða asahláku og vatnsmagn verður svo mikið að frárennslisleiðslur ná ekki að flytja það frá. Hafa skal til hliðsjónar við ákvörðun bótaskyldu hvort almennt eignatjón hafi orðið á tjónssvæðinu af völdum úrhellis- og/eða asahláku er tjónsatburðurinn átti sér stað.

10. gr. Tryggingin bætir ekki:

Vátryggingin bætir ekki:

- tjón vegna utanaðkomandi vatns, s.s. grunnvatns, vatns frá svölum, úrkomu, flóða eða vatns frá þakrennum eða frárennslisleiðslum þeirra.
- tjón vegna vatns sem þrýstist upp úr skolp- eða frárennslisleiðslum eða ef skolpleiðslur geta skyndilega ekki flutt allt það vatn sem berst en þó með þeirri undantekningu að slíkt er bótaskyldt ef leiðsla stíflast eða springur innanhúss.
- vatnstjón sem Náttúruhamfaratryggingu Íslands er skyldt að bæta.

11. gr. Varúðarregla:

Vátryggingðum er skyldt, að svo miklu leyti sem það er á hans valdi, að hafa niðurföll í lagi með því að hreinsa frá þeim aur eða klaka.

c. Frostsprungutrygging

12. gr. Hvað bætir tryggingin?

Vátryggingin greiðir bætur vegna tjóns á vatnsleiðslukerfi innanhúss vegna frostsprungna sem verða við það að hitakerfi hússins bilar skyndilega.

13. gr. Tryggingin bætir ekki:

Undanskilin eru tjón á snjóbræðslukerfum. Tjón af völdum vatns er bætt úr vatnstjónstryggingunni.

14. gr. Varúðarregla: Í óupphituðu húsnaði skal lokað fyrir vatnsaðstreymi, vatnslagnir ásamt viðfestum tækjum skulu tæmd af vatni þegar hætta er á frosti.

d. Innbrotstrygging

15. gr. Hvað bætir tryggingin?

Vátryggingin greiðir bætur vegna tjóns á vátryggðri húseign af völdum innbrots eða tilraunar til innbrots. Tjón í þessu sambandi er þegar húsiegn er skemmd og þegar einstaka hlutar húsiegnarinnar eru fjarlægðir. Það telst innbrot þegar farið er í heimildarleysi inn í hús eða læst herbergi með því að brjóta upp læsingu, með stolnum lykli eða með öðrum óhefðbundnum ráðum. Það telst einnig innbrot þegar farið er inn um op sem ekki er ætlað til inngöngu. Það er skilyrði fyrir greiðsluskyldu félagsins að lögregluskýrslu sé skilað sem sönnun fyrir tjóni.

16. gr. Varúðarregla: Vátryggður skal sjá til þess að vátryggðri húseign sé alltaf læst og öllum gluggum lokað.

e. Sótfallstrygging

17. gr. Hvað bætir tryggingin?

Vátryggingin bætir tjón á hinu vátryggða af völdum sótfalls sem verður skyndilega og óvænt frá viðurkenndum kynditækjum eða eldstæðum. Ekki er bætt tjón ef brunatrygging húseignarinnar nær yfir tjónsatvikið.

18. gr. Tryggingin bætir ekki:

Tjón af sóti eða reyk sem orðið hefur smám saman við notkun.

f. Snjópungatrygging

19. gr. **Hvað bætir tryggingin?**
Vátryggingin bætir tjón á hinu vátryggða af völdum skyndilegs snjópunga sem sligað hefur þak eða veggi húseignarinnar.
20. gr. **Tryggingin bætir ekki:**
Tjón af völdum snjóflóða, né heldur tjón sem er afleiðing af byggingargalla eða ófullnægjandi viðhaldi.

g. Fok- og óveðurstrygging

21. gr. **Hvað bætir tryggingin?**
Vátryggingin bætir tjón á hinu vátryggða af völdum ofsaveðurs þegar vindur nær að rjúfa þak, glugga eða veggi húseignarinnar eða valda tjóni á öðru því sem vátryggt er, enda hafi vindhraði þegar tjónið varð náð 28,5 metrum á sekúndu samkvæmt mælingum Veðurstofu Íslands. Tjón á hinu vátryggða af völdum úrkomu og sandfoks samfara óveðri bætist því aðeins að vindur hafi rofið þak, glugga eða aðra hluta hússins.
- Séu ekki fáanlegar viðurkenndar upplýsingar um vindhraða á tjónsstað þegar tjónið varð skal hafa til hliðsjónar við ákvörðun um bótaskyldu vátryggingarinnar, hvort almennt eignatjón hafi orðið á svæðinu af völdum veðurs er tjónsatburðurinn átti sér stað.
22. gr. **Tryggingin bætir ekki:**
Tjón á öðrum hlutum, sem ekki falla undir brunabótamatið nema þess sé sérstaklega getið á vátryggingarskírteini eða iðgjaldskvittun. Vátryggðir eru því aðeins vátryggðir að þess sé getið á vátryggingarskírteini eða iðgjaldskvittun.

h. Húsaleigutrygging

23. gr. **Hvað bætir tryggingin?**
Hafi íbúðarhúsnæði skemmt af bótaskyldum tjónsatburði sem tilgreindur er í vátryggingu þessari og sé viðgerð svo umfangsmikil að óhjákvæmilegt reynist að flytja úr húsnæðinu, á meðan á viðgerð stendur yfir, greiðir félagið bætur sem nema meðalleigu sambærilegs húsnæðis að stærð og ástandi á þeim stað og tíma sem um er að ræða í allt að 6 mánuði frá tjónsdegi. Bætur greiðast þó ekki lengur en sem svarar eðlilegum viðgerðartíma með tilliti til skemmda. Bætur fyrir hvern mánuð takmarkast við 0,8 % af brunabótamati húseignarinnar. Bætur samkvæmt þessum lið greiðast aðeins ef önnur vátrygging tekur ekki til tjónsins.

i. Brot- og hrunstrygging

24. gr. **Hvað bætir tryggingin?**
Vátryggingin bætir tjón á hinu vátryggða af völdum:
- brots eða hruns á loftklæðningum eða naglföstum innréttingum hinnar vátryggðu húseignar vegna skyndilegrar og óvæntrar bilunar.
 - brots á helluborði vegna skyndilegs og óvænts utanaðkomandi atburðar eftir að því hefur verið komið fyrir á endanlegum stað í innréttingu.
 - brots á fasttengdum hreinlætistækjum sem teljast hluti hinnar vátryggðu húsiegnar, s.s. vöskum, baðkerum, salernisskálum og vatnskössum enda hafið tjónið orðið vegna skyndilegs og óvænts utanaðkomandi atburðar.
 - Brot á borðplötu, eingöngu ef hún brotnar vegna óvænts, skyndilegs og utanaðkomandi atburðar eftir að borðplatan er að fullu frágengin og komin á sinn stað.
25. gr. **Tryggingin bætir ekki:**
- Rispur eða aðrar skemmdir sem ekki geta talist brot.
 - Fylgihluti sem hægt er að nota aftur, s.s. salernissetur og krana.
 - Skemmdir sem verða ef kvernast eða flísast úr borðplötu.
 - Skemmdir sem ábyrgð seljanda eða uppsetningaraðila nær til.
 - Kostnað við aftengingu, uppbrott eða uppsetningu.

j. Glertrygging

26. gr. Hvað bætir tryggingin?

Vátryggingin bætir tjón á gleri í hinni vátryggðu húseign ef það brotnar eftir að það er ísett, inngreypt eða því er á annan hátt endanlega fyrir komið á þeim stað sem því er ætlað að vera á og svo lengi sem það er á sama stað. Skreytingar og annað sem eykur verðgildi glers þarf að vátryggja sérstaklega.

27. gr. Tryggingin bætir ekki:

- Gler sem rispast eða flísast úr.
- Tjón af völdum móðu á milli glerja.
- Tjón af völdum þenslu, vindings eða ófullnægjandi viðhalds ramma eða lista.
- Tjón sem stafar af byggingarframkvæmdum eða viðgerð utanhúss innan 10 metra frá glerinu, nema málun og venjulegu viðhaldi húseignar.
- Annað afleitt tjón af völdum brots á gleri.
- Tjón sem er bótaskyld úr brunatryggingu húseignarinnar.

28. gr. Ákvörðun bótaskyldu

Bætur miðast við verð á nýju gleri af sömu stærð og gæðum ásamt eðlilegum ísetningarkostnaði.

11. kafli. Ákvörðun bóta

29. gr. Ákvörðun bóta

- Bætur skulu miðaðar við verðmæti á tjónsdegi. Félaginu er heimilt að draga frá bótum verðryrnun vegna aldurs, notkunar og annarra atriða sem geta haft áhrif á verðmæti þess sem skemmdist.
- Bótafjárhæðir skulu taka mið af kostnaði við viðgerð á hinni vátryggðu húseign. Félaginu er í sjálfsveld sett hvort það bætir tjón með peningagreiðslu eða greiðir kostnað af fullnægjandi viðgerð á hinu vátryggða. Þegar um peningagreiðslu er að ræða, nemur fjárhæð bóta að hámarki þeirri fjárhæð sem félagið hefði greitt fyrir viðgerð eða enduröflun hins vátryggða. Ef vátryggður getur nýtt kostnað vegna tjóns til skattafrádráttar eða hann á rétt á endurgreiðslu virðisaukaskatts vegna endurbóta á hinu vátryggða í kjölfar tjóns skulu bætur lækka sem því nemur.
- Skemmist húseign það mikið að ekki er unnt að gera við hana eða það borgar sig ekki að mati félagsins, getur félagið greitt bætur í peningum sem nema andvirði brunabótamats að frádregnu því verðmæti sem eftir stendur í húseigninni.
- Vátryggður skal ekki hagnast á vátryggingaratburði. Vátryggingin skal einungis bæta raunverulegt tjón vátryggðs.
- Tjón er orsakast af leka úr leiðslum í sameign eða sameiginlegum leiðslum bætast í hlutföllum við eignarhluta vátryggingartaka í húseigninni.
- Við greiðslu tjóns á gólfefni sem er eldra en 5 ára hefur félagið heimild til að draga frá bótum 5% fyrir hvert aldursár umfram 5 ár. Þessi aldursfrádráttur getur þó aldrei orðið meiri en 70%. Komi til tjóns á gólfefnum eru aðeins greiddar bætur fyrir gólfefni í því rými sem tjón verður.

2. kafli. Ábyrgðartrygging húseiganda

30. gr. Hvað bætir tryggingin?

Vátryggt er gegn þeirri skaðabótaskyldu sem fellur á vátryggðan samkvæmt íslenskum lögum sem eiganda húseignar þeirrar eða húseignarhluta er vátryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun greinir.

Félagið getur því aðeins orðið bótaskyldt að tjónið baki vátryggðum skaðabótaábyrgð sem eiganda hússins eða sameiganda þess með öðrum, og þá í réttu hlutfalli við eignarhluta hans enda sé skaðabótaskyldan bein afleiðing af tjóni á mönnum eða munum (þar með taldar húseignir og dýr) og ekki víðtækari en venjuleg skaðabótaskylda utan samninga.

Það er skilyrði skaðabótaábyrgðar samkvæmt ákvæði þessu að slys eða skemmdir verði raktar til skyndilegs og óvænts atburðar.

31. gr. Hvað bætir tryggingin ekki?

- Tjón sem aðilar sem hafa sameiginlegt lögheimili, búa á sama stað eða hafa sameiginlegt heimilshald valda hver öðrum;
- Tjón sem verður vegna atvinnu hins vátryggða hvort sem um er að ræða eigin atvinnurekstur eða arðbæra vinnu í þjónustu annarra;
- Tjón á munum sem hinn vátryggði hefur til afnota til geymslu eða eru af öðrum orsökum í hans vörslu;
- Tjón á munum sem vátryggður hefur tekið ófrjálsri hendi;
- Skaðabótakröfu vegna tjóns á eignum stafi það af eldsvoða, vatni vegna slökkvistarfs, reyki, sóti eða sprengingu;
- Sektir, málskostnað eða önnur útgjöld í sambandi við refsímál;
- Tjón sem verður sökum mengunar lofts, jarðar, vatns eða sjávar nema slíkt tjón stafi af einum, skyndilegum, ákveðnum atburði. Hið sama gildir um tjón á hlutum af völdum slíkrar mengunar;
- Tjón sem rekja má til asbests eða efnis sem inniheldur asbest að einhverju leyti;
- Félagið bætir ekki tjón sem stafar af langvarandi raka eða leka og tjón vegna myglu eða sveppagróðurs.

32. gr. Vátryggingarfjárhæð – Vátryggingartímabil - Eigin áhætta

Ábyrgð félagsins vegna hvers einstaks vátryggingaratburðar takmarkast við vátryggingarfjárhæð sem tilgreind er í vátryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun. Verði fleiri en eitt tjónsatvik af sömu orsök teljast þau vera af völdum eins vátryggingaratburðar.

Kostnaður sem til er stofnað með samþykki félagsins til þess að skera úr um bótaskyldu vátryggðs og vextir af bótafjárhæð greiðast, enda þótt greiðsla félagsins fari af þeim sökum fram úr vátryggingarfjárhæðinni. Sé vátryggingarfjárhæðin lægri en höfuðstóll bótafjárhæðar greiðist aðeins sá hluti kostnaðar og vaxta er svarar til bótafjárhæðar þeirrar sem félaginu ber að greiða.

Ábyrgðartryggingin tekur til atvika sem eiga sér stað á vátryggingartímanum jafnvel þótt afleiðingar þess komi ekki fram fyrr en síðar. Vátryggingin tekur því ekki til atvika sem eiga sér stað áður en vátryggingin er tekin.

Í hverju tjóni ber vátryggður **eigin áhættu** sem kemur fram á skírteini eða endurnýjunarkvittun. Nái höfuðstóll bótakröfu ekki lágmarki eigin áhættu greiðir félagið ekki heldur kostnað þótt krafan og kostnaðurinn verði samanlagt hærrí en fjárhæð eigin áhættu.

33. gr. Meðhöndlun skaðabótakröfu

Sé gerð skaðabótakrafa á hendur hinum vátryggða hefur félagið fyrirsvar vegna þeirrar kröfu og eru heimilar hvers kyns ráðstafanir til þess að meðhöndla kröfuna svo sem viðurkenningu á bótaskyldu, verjast kröfunni eða gera um hana samkomulag enda eru þessar ráðstafanir á kostnað félagsins svo og málskostnaður vegna þeirra.

Félagið er ekki bundið af því ef vátryggður greiðir eða viðurkennir skaðabótakröfu nema leitt sé í ljós að vátryggður gerði aðeins það sem honum var skyldt að lögum er hann greiddi kröfuna eða viðurkendi réttmæti kröfunnar.

34. gr. Viðhald húseignar

Við breytingar á áhættu vegna verklegra framkvæmda, viðhalds eða endurbóta á húseign þar sem kostnaður fer fram úr 5% af brunabótamati eignarinnar, skal vátryggingartaki gera félaginu aðvart og greiða viðbótariðgjald samkvæmt iðgjaldaskrá félagsins.

Jafnframt skal greiða viðbótariðgjald þegar vinnupallar eru notaðir við aðra viðhaldsvinnu. Misbrestur á þessu getur valdið takmörkun ábyrgðar félagsins skv. 25. gr. laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga.

3. kafli. Réttaraðstoðartrygging

35. gr. Hverjir eru váttryggðir?

Váttryggður er þinglýstur eigandi hinnar váttryggðu húseignar.

36. gr. Hvað bætir tryggingin?

Váttryggingin tekur til ágreinings í einkamálum, sem snertir váttryggðan sem eiganda hinnar váttryggðu húseignar, og kemur til úrlausnar héraðsdóms, Landsréttar eða Hæstaréttar hér á landi og er til lykta leiddur með dómi, úrskurði eða dómsátt, gerðri skv. 109. gr. laga um meðferð einkamála nr. 91/1991. Sé um að ræða ágreining, sem ekki verður vísað til dómstóla nema að undangenginni málsmeðferð á öðrum vettvangi, tekur váttryggingin einungis til kostnaðar, sem til er stofnað að lokinni slíkri meðferð. Váttryggingin tekur einnig til endurupptöku, þó aðeins að endurupptaka sé heimiluð. Váttryggðum er skylt að láta reyna á að fá málskostnað greiddan frá hinu opinbera, t.d. að sækja um gjafsókn, nema augljóst sé að hann uppfylli ekki skilyrði til þess.

37. gr. Hvað bætir tryggingin ekki?

Váttryggingin tekur ekki til sakamála og ekki heldur til ágreinings sem aðeins getur komið til úrskurðar framkvæmdavalds eða sérdómstóla.

Váttryggingin tekur ekki til ágreinings, máls eða málsbeiðnar:

- Sem varðar hjónaskilnað eða mál sem upp kunna að koma í sambandi við hjónaskilnað. Sama á við um mál vegna sambúðarslita og önnur mál sem varða ágreining um forræði barna og umgengnisrétt.
- Sem er í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur váttryggðs, þar með talið mál vegna vinnuslysa.
- Sem varðar ábyrgð sem váttryggður hefur gengið í.
- Sem varðar fjárhagslegar ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða óvenju umfangsmiklar fyrir einstakling eða sem stafa af því að einstaklingur gengur í ábyrgð fyrir annan.
- Sem varðar kröfu eða annað tilkall sem framselt hefur verið hinum váttryggða.
- Sem varðar váttryggðan sem eiganda annarrar húsiegnar en getið er í váttryggingarskírteininu eða endurnýjunarkvittun.
- Sem varðar váttryggðan sem eiganda, notanda eða stjórnanda vélknúns farartækis, hjólhýsis eða annars tengivagns, loftfars, skips, gufubáts, vélbáts eða seglskútu. Einnig önnur mál sem varða váttryggðan sem tjónpola í tengslum við skráningarskyld ökutæki.
- Sem varðar skaðabætur eða aðrar kröfur sem varða verknað sem leiðir til gruns eða ákæru á hendur váttryggðum vegna brots sem er saknæmt.
- Sem varðar víxilmál og innheimtumál gegn váttryggðum þar sem krafa er óumdeild eða óumdeilanleg og mál sem snúast um gjaldþrota eða nauðasamninga þar sem váttryggður er sjálfur gjaldþrota eða leitar nauðasamninga.
- Sem varða málarekstur gegn félaginu sjálfu.
- Ef ekki eru fyrir hendi réttmætir hagsmunir af því að fá dóm í málinu. Slíkir hagsmunir verða t.d. ekki taldir vera fyrir hendi, ef umsókn um gjafsókn hefur af þeirri ástæðu verið hafnað eða veiting gjafsóknar verið afturkölluð.

38. gr. Val á málflytjanda

Það er skilyrði bótaskyldu að váttryggður hafi leitað aðstoðar lögmanns sem tekið hefur málið að sér. Váttryggður velur sjálfur lögmann meðal félaga í Lögmannafélagi Íslands.

Lögmaður getur ekki án samþykkis félagsins farið sjálfur með eigið mál.

Félagið getur gert að skilyrði fyrir greiðslu bóta að váttryggður leggi ágreining um réttmæti málflytningaþóknunar fyrir úrskurðarnefnd Lögmannafélags Íslands skv. 26. gr. laga um lögmann nr. 77/1998.

39. gr. Váttryggingarsvið réttaraðstoðarinnar – greiðsla bóta

Félagið greiðir vegna hvers tjóns, nauðsynlegan og eðlilegan lögmanns og málskostnað sem váttryggður getur ekki fengið greiddan frá mótaðila eða hinu opinbera. Þetta þýðir m.a. að ekki eru greiddar bætur ef váttryggður gefur frá sér möguleika að heimta bætur frá mótaðila með eða án málsóknar.

Félagið greiðir:

- Þóknun lögmanns og kostnað. Félagið getur gert að skilyrði fyrir greiðslu bóta að váttryggður leggi ágreining um réttmæti málflytningaþóknunar fyrir úrskurðarnefnd Lögmannafélags Íslands samkvæmt 26. gr. laga um lögmann nr. 77/1998. Í slíkum tilvikum greiðir félagið málsgjaldið

- b. Kostnað við að afla álitsgerða, ef lögmaður váttryggðar biður um álitsgerðina áður en til dómsmáls kemur, eða augljóst má telja að dómur yrði ekki lagður á mál án þess háttar álitsgerðar.
- c. Kostnað við leiðslu vitna eða aðra sönnunarfærslu fyrir dómstólum eða gerðardómum.
- d. Réttargjöld.
- e. Málskostnað sem váttryggði er dæmdur eða úrskurðaður til að greiða gagnaðila af dómstóli eða gerðardómi við lok máls.
- f. Málskostnað sem váttryggði tekur á sig í réttarsátt að greiða gagnaðila ef augljóst er að dómstóll hefði dæmt hann til að greiða hærri málskostnað ef dómur hefði gengið.

Bætur eru ekki greiddar til hinna váttryggðu fyrir:

- a. Eigin vinnu, tekjuskerðingu, ferða og dvalarkostnað og annan kostnað.
- b. Fullnustu dóms, úrskurðar eða samkomulags.
- c. Aukakostnað sem stafar af því að fengnir eru fleiri lögmenn eða skipt er um lögmenn.
- d. Greiðslur til gerðarmanna.
- e. Aukakostnað sem stafar af því að váttryggður eða lögmaður hans gerist sekur um vanrækslu í málarekstrinum eða hefur að öðru leyti sýnt af sér vanrækslu.

40. gr. Váttryggingarfjárhæð og eigin áhætta sem gilda fyrir réttaraðstoðina

Váttryggingarfjárhæð er tiltekin á váttryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun. Í ágreiningsmálum er varða fjárhagslega hagsmuni geta bætur þó aldrei orðið hærri en sem nemur fjárhæð þeirra hagsmuna sem ágreiningur lýtur að. Eigin áhætta váttryggingartaka er 20% í hverju tjóni en þó að lágmarki fjárhæð sem tiltekin er á váttryggingarskírteini eða endurnýjunarkvittun.

Um eitt tjón telst vera að ræða ef hinir váttryggðu eiga aðild sömu megin að ágreiningi eða máli. Ef váttryggður á í fleiri ágreiningsmálum, skulu slík mál talin eitt tjón, svo fremi að kröfur þær sem uppi eru hafðar séu í meginatriðum af sömu rót.

41. gr. Hvenær er hægt að óska eftir réttaraðstoð?

Hægt er að óska eftir réttaraðstoð ef váttryggingin er í gildi þegar ágreiningur kemur upp og að hún hafi þá verið í gildi í að minnsta kosti tvö samliggjandi ár. Váttryggingin þarf ekki að hafa verið hjá félaginu allan tímann, ef váttryggður hefur haft samskonar váttryggingu hjá öðru félagi fær hann þá váttryggingu reiknaða sér til góða.

Ef váttryggður hefur váttryggingu þegar ágreiningur kemur upp, en ekki haft hana í tvö ár, getur hann samt sem áður fengið réttaraðstoð ef að þeir atburðir eða þau atvik sem liggja til grundvallar fyrir kröfunni hafi gerst eftir að réttaraðstoðartryggingin tók gildi.

Ef váttryggður hefur ekki lengur neina réttaraðstoðartryggingu þegar ágreiningur kemur upp getur váttryggður þrátt fyrir það fengið réttaraðstoð frá váttryggingu þessari, ef hún hefur verið í gildi þegar þeir atburðir eða þau atvik sem liggja til grundvallar fyrir kröfunni gerðust og ekki eru liðin 4 ár frá atburðinum eða atvikinu.

42. gr. Endurkrafa

Að svo miklu leyti sem bætur vegna váttryggingarinnar hafa verið greiddar, eignast félagið rétt hins váttryggða til málskostnaðar frá gagnaðila eða hinu opinbera.

Skilmálar þessir gilda frá 01.02.2022